

РЕШЕНИЕ

№ 153

гр. Русе, 11.02.2022 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

РАЙОНЕН СЪД – РУСЕ, VI НАКАЗАТЕЛЕН СЪСТАВ, в публично заседание на деветнадесети януари през две хиляди двадесет и втора година в следния състав:

Председател: Пламен Г. Ченджиев

при участието на секретаря Елка П. Цигуларова
като разгледа докладваното от Пламен Г. Ченджиев Административно наказателно дело № 20214520202086 по описа за 2021 година
за което съобрази, че производството е по чл.59 и сл. от ЗАНН.

Постъпила е жалба от С.Г.Г. от гр.Русе ЕГН ***** в качеството му на председател на ППК „НАДЕЖДА-РЯХОВО“ със седалище в с.Ряхово обл.Русе против наказателно постановление № 18-001826/30.08.2021г. на директора на Дирекция „Инспекция по труда“ Русе, с което на основание чл.415 ал.1 от КТ на кооперацията е наложено административно наказание ИМУЩЕСТВЕНА САНКЦИЯ в размер на ХИЛЯДА И ПЕТСТОТИН лева.

Жалбоподателят моли съда да отмени наказателното постановление като необосновано като твърди, че нарушението е извършено по независещи от волята му причини.

За РРП- редовно призовани, не се явява представител и не вземат становище.

Представител на административно-наказващия орган моли съда да потвърди постановлението.

От събраните по делото доказателства съдът приема за установено от фактическа страна следното:

Жалбоподателят е председател на производствено потребителна кооперация „НАДЕЖДА-РЯХОВО“ със седалище в с.Ряхово обл.Русе. Основна дейност на кооперацията е земеделие и животновъдство. Към м.ноември 2020г. в кооперацията работят по трудов договор 18 лица в това число и жалбоподателят.

В началото на 2020г. кооперацията изпада във финансово затруднение и

ръководството спира да изплаща трудови възнаграждения на всички заети по трудови договори лица, като им изплаща единствено суми като аванс при постъпление на парични средства от продажба на продукция. Това продължава до м.ноември когато по жалба на един от заетите по трудов договор, проверка в сдружението извършва свид.Р. - гл. инспектор в Д ИТ Русе. При проверката инспекторът изготвя протокол, с който дава общо СТО ДЕВЕТДЕСЕТ И ЕДНО предписания, СТО ОСЕМДЕСЕТ И ПЕТ от които за заплащане в ПЪЛЕН РАЗМЕР на трудови възнаграждения на всеки един зает по трудов договор съответно за всеки един от месеците от януари 2020г. до октомври 2020г. в това число и по отношение на трудовото възнаграждение на самия управител. Под № 166 е предписание да се изплати пълното трудовото възнаграждение на работника П.П., освен аванса от 500 лв. Срокът на изпълнение на това предписание изтича на 04.02.2021г.

Кооперацията е направила постъпки за отпускане на кредит за погасяване на задълженията включително и за трудови възнаграждения, но към 21.01.2021г кредитът все още не е одобрен и средства не са преведени, поради което жалбоподателят моли за удължаване на срока за изпълнение на предписанието. Въз основа на молбата директорът на Д ИТ Русе удължава срока за изпълнение на предписанията за изплащане на трудови възнаграждения до 25.02.2021г. Въпреки това до 26.02.2021г. кредит не е одобрен и отпуснат, но преговорите продължават и жалбоподателят отправя ново искане до Д ИТ Русе за удължаване на срока за изпълнение на предписанията. Такова му е отказано по причина, че е пропуснал срока с един ден и свид.Р. е изпратен на повторна проверка за изпълнение на предписанията. При последващата проверка, жалбоподателят писмено отговаря, че поради епидемиологичната обстановка максимално е съкратена дейността на кооперацията и не може да реализира приходи и се забавя отпускането на кредит, поради това разплащането с работниците ще се случи при първо постъпване на средства.

Свид.Р., приема писмените обяснения като признание, че задължителните предписания не са изпълнени и поради това, че не са му представени подписани ведомости за заплати съставя срещу дружеството сто и деветдесет акта за установяване на административни нарушения, по един за неизпълнение на всяко предписание от протокола. Процесният е съставен за неизпълнение на предписание № 166.

През м.август 2021г. въз основа на тези актове „директорът на Дирекция Инспекция по труда Русе издава сто и деветдесет наказателни постановления срещу кооперацията, като с процесното от 23.08.2021г. на основание чл.415 ал.1 от КТ налага на сдружението административно наказание ИМУЩЕСТВЕНА САНКЦИЯ в размер на ХИЛЯДА И ПЕТСТОТИН лева за неизпълнение на предписание №166.

Тази фактическа обстановка съдът приема за установена въз основа на следните доказателства – протокол, писмени обяснения, молба, уведомление, както и от показанията на свид.Р..

По приетата за установена фактическа обстановка не се спори.

Съдът след като прецени събраните по делото доказателства поотделно и в тяхната съвкупност, прави следните правни изводи:

Жалбата е допустима, тъй като изхожда от оправомощено да обжалва лице и е подадена в законоустановения срок, а разгледана по същество е основателна.

При постановяване на обжалваното наказателно постановление е допуснато съществено нарушение на процесуалните правила довело до необоснованост на постановлението.

Единствено въз основа на писмени обяснения подписани от председателя на кооперацията, в които дори конкретно не е направено твърдение, че предписание №166 не е изпълнено, наказващият орган е направил извода, че принудителната административна мярка- предписание № 166 не е изпълнено. Относно изпълнителното деяние не са събрани други доказателства.

На първо място приложените по делото писмени саморъчни обяснения на жалбоподателя, в които той декларира, че при отпускане на кредит първото разплащане ще бъде за трудови възнаграждения прието от актосъставителя като самопризнание не представлява доказателствено средство въз основа на което според правилата на наказателноадминистративното право да могат да се направят изводи за извършено административно нарушение. Освен това изявлението на жалбоподателя в приложеното по делото писмено обяснение по съществото си представлява самопризнание за извършено административно нарушение и вероятно това е дало основание на проверяващите да не съберат доказателства относно извършено нарушение. По този начин само и единствено въз основа на писмените обяснения наказващият орган е изградил своите изводи. Този подход за събиране на доказателства и изграждане на изводи относно наличие на нарушение, авторството му и неговите обективни и субективни признаци само въз основа на самопризнание на извършител противоречи на основен принцип в наказателното производство регламентиран в разпоредбата на чл.116 ал.1 от НПК и води до необоснованост на изводите на наказващия орган относно съществени елементи като деяние и деец. До тази необоснованост на обжалваното наказателно постановление се е достигнало в следствие на допуснато съществено нарушение на процесуалните правила. Предвид наличието само на индиции за извършено нарушение, както и съдържанието на изявленията в писмените обяснения и в молбата за удължаване на срока за изпълнение на предписанията, наказващият орган не е изпълнил задължението си по чл.52 ал.4 от ЗАНН да извърши разследване на спорните обстоятелства. От съдържанието на молбата по никакъв начин не може да се направи безспорен извод, че точно предписание №166 не е изпълнено, но някои са изпълнени. Наличието на тези спорни обстоятелства свързани точно с изпълнение на задължителното предписание свързано с изплащане на трудово възнаграждение, естеството на сдружението съчетаващо

членски и трудови правоотношения и твърдяната възможност на член кооператорите да получават възнагражденията си в натура, разграничаване на правоотношенията на трудови и членски, са налагали извършване на разследване на спорните обстоятелства от наказващия орган. Без да извърши разследване и след като се е позовал само на самопризнанието,наказващият орган е нарушил още един основен принцип на събиране на доказателствата в наказателното производство – този регламентиран в разпоредбата на чл.116 ал.2 от НПК и според който самопризнанието не освобождава съответните органи от задължението им да събират други доказателства. Неизпълнението на тези регламентирани процесуални задължения е довело до необоснованост на обжалваното наказателно постановление, тъй като в хода на административнонаказателното постановление не са безспорно установени съставомерни факти свързани с обективната и субективната страна на нарушението. Независимо от обстоятелството,че се касае за отговорност на кооперация това не освобождава наказващия орган от задължението да се произнесе относно вината на длъжностните лица извършили нарушението и преценка на обстоятелствата свързани с тежестта и степента на обществена опасност на конкретното нарушение. Като не е преценявал наличието или не на обстоятелства игнориращи виновно неизпълнение на правно регламентирано задължение,наказващият орган е постановил необоснован акт.

Съществен въпрос е дали действията или бездействията на работодателя в конкретния случай обективирани като липса на подписана ведомост за м.октомври 2020г. следва да се квалифицират като нарушение по чл.415 ал.1 от КТ.

Предопределящо изводите в тази насока е обстоятелството дали разпоредбите на Кодекса на труда оправомощават контролните органи от Д"ИТ" Русе да дават такъв вид задължителни предписания и ако са дадени такива, дали неизпълнението им е нарушение на разпоредбата на чл.415 ал.1 от КТ.

Задължителните предписания са предвидени в разпоредбата на чл.404 ал.1 от КТ като принудителна административна мярка за предотвратяване и преустановяване на нарушенията на трудовото законодателство, на законодателството, свързано с държавната служба, както и за предотвратяване и отстраняване на вредните последици от тях. Единственото свързано с трудово възнаграждение правомощие на контролните органи е регламентираната им в т.12 от чл.404 ал.1 от КТ възможност да дават задължителни предписания на работодателя и органа по назначаването за изплащане на неизплатени трудови възнаграждения и обезщетения след прекратяване на трудовите правоотношения. Неизпълнението на задължението за изплащане на трудово възнаграждение по своята същност представлява неизпълнение на клаузите на трудовия договор, срещу което КТ предвижда специална защита по чл.357 и сл. от КТ, която е по исков ред. Регламентирана по този ред защитата срещу неизпълнението на трудовия договор изключва възможността неизплащането на трудовото възнаграждение да се разглежда като административно нарушение за което да могат да

се прилагат принудителни административни мерки. Вероятно по тази причина законодателят с изменението в ДВ, бр. 102 от 2017 г., в сила от 22.12.2017 е въвел тази разпоредба при вече прекратени трудови правоотношения, при които вече фигурата на работник и работодател не съществуват.

При тези обстоятелства обаче се ангажират и други задължения на административнонаказващият орган: първо да се убеди, че трудовият договор е прекратен и второ да се убеди, че не е активирано ограничението по чл. 404, ал. 3 КТ - да бъде дадено предписанието в случаите по чл. 404, ал. 1, т. 1 и т. 12 КТ - по искане на работника или служителя до предявяването на иск пред съда, след което въпросът може да бъде решен само от съда. Тази разпоредба също е обнародвана и в сила от 22.12.2017 г. Съгласно ал. 4 от същата разпоредба, когато в случаите по ал. 3 по един и същ въпрос е дадено задължително предписание и има влязло в сила решение на съда, които си противоречат, изпълнява се решението на съда.

Ограничението по чл. 404, ал. 3 от КТ е задължително условие за допустимост да бъде дадено предписанието, а от друга страна след като предписанието е дадено, изискването да не е предявен иск пред съда, е изключващо основание предписанието да бъде изпълнено. Посоченото е в съответствие с чл. 14, ал. 3 от ГПК за подведомствеността на съда, която изключва поведомствеността на всяко друго учреждение по въпрос, с който е сезиран съда.

При преценката на въпроса за възникнало задължение за изпълнение на предписание по чл. 404, ал. 1, т. 12 от КТ, както административнонаказващият орган при издаването на НП, така и съдът при преценката за законосъобразност на НП, следва да проверят спазването на изискването по чл. 404, ал. 3 от КТ - отрицателна предпоставка и при искане на работник или служител с прекратено трудово правоотношение. Изискването за действие по установяване на обстоятелствата по чл. 404, ал. 3 от КТ е съществено и доколкото независимо от обжалването му, предписанието по чл. 404, ал. 1 от КТ подлежи на предварително изпълнение. Органите на инспекцията по труда са тези, които следва да следят за спазване на изискването по чл. 404, ал. 3 от КТ, доколкото всички техни действия следва да се основават на принципа на законност - общ принцип по чл. 4 от АПК. Работодателят, макар и да е ответник по евентуален иск на работника, узнава за съдебното производство едва след като бъдат разменени книжа и получи призовка от съда. В конкретния случай като не е извършил проверка на обстоятелствата по чл.404 ал.3 от КТ наказващият орган е постановил необоснован акт.

Вероятно за да избегне установяването на горните обстоятелства,наказващият орган е дал задължително предписание за изплащане на остатък от трудово възнаграждение обсъждайки начислено и получено трудово възнаграждение на основание чл.404 ал.1 т.1 от КТ. Този подход е незаконосъобразен. Неизпълнението на задължението за изплащане на трудово възнаграждение по своята същност

представлява неизпълнение на клаузите на трудовия договор , а не нарушение на трудовото законодателство . Срещу бездействие от подобен род както по-горе стана реч, КТ предвижда специална защита по чл.357 и сл. от КТ,която е по исков ред. Регламентирана по този ред защитата срещу неизпълнението на трудовия договор изключва възможността неизплащането на трудовото възнаграждение да се разглежда като административно нарушение за което да могат да се прилагат принудителни административни мерки. Нарушител може да бъде наказан на основание чл.415 ал.1 от КТ в случай,че не изпълни задължително предписание на контролен орган за спазване на трудовото законодателство,като задължителен елемент от фактическия състав на нарушението е неспазеното предписание да е във връзка с трудовото законодателство. Безспорно разпоредбата на чл.128 т.2 от КТ регламентира задължение на работодателя да плаща уговореното трудово възнаграждение.Това задължение обаче на първо място не е безусловно,тъй като законодателят го е обусловил с извършената работа.Точно по тази причина,съдът намира,че контролните органи нямат правна възможност да предприемат принудителна административна мярка – задължително предписание за изплащане на трудово възнаграждение и направеното такова е незаконосъобразно. В противен случай би следвало да се счита,че контролните органи имат права да изследват обстоятелството дали работникът е извършвал работа през конкретния период. Изследвайки този факт те ще се намесят в трудов спор, решаването на който е единствено в прерогативите на съда – чл.360 от КТ и посредством задължително предписание ще го предрешат.

На второ място задължението за заплащане на уговорено трудово възнаграждение не е абсолютно.Разпоредбата на чл.245 ал.1 от КТ като част от трудовото законодателство гарантира заплащането на трудово възнаграждение в размер 60 на сто от брутното трудово възнаграждение, но не по-малко от минималната работна заплата за страната.В тази връзка задължителното предписание да се изплати трудовото възнаграждение на работниците без да се взема предвид регламентираната в кодекса гаранция прави предписанието в конкретния случай незаконосъобразно.

Предвид изложеното,съдът намира,че обжалваното наказателно постановление следва да се отмени изцяло като необосновано и незаконосъобразно.

Мотивиран така и на основание чл.63 от ЗАНН съдът

РЕШИ:

ОТМЕНЯ изцяло наказателно постановление № 18-001826/30.08.2021г. на директора на Дирекция „Инспекция по труда“ Русе,с което на ППК „НАДЕЖДА-РЯХОВО“ със седалище в с.Ряхово представлявано от председателя С.Г.Г. от гр.Русе ЕГН ***** на основание чл.415 ал.1 от КТ е наложено административно наказание ИМУЩЕСТВЕНА САНКЦИЯ в размер на ХИЛЯДА И ПЕТСТОТИН лева

Решението може да се обжалва пред Административен съд - Русе в 14-дневен срок от съобщението.

Съдия при Районен съд – Русе: _____